

แนวทางการพัฒนากระบวนการวิธีพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

Guidelines for Developing the Honor Court Procedure of Cadets of Chulachomklao Royal Military Academy

เทพฤทธิ์ วงศ์ภูมิ Tepparit Wongpoom

กองจิตวิทยาและการนาทหาร ส่วนวิชาทหาร, โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

Psychology and Military Leadership Department, Military Science Division,

Chulachomklao Royal Military Academy

Corresponding author, e-mail: tepparit.won@gmail.com

Received January 29, 2026; Revised August 26, 2026; Accepted: August 28, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการวิธีพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบฟอร์มการสนทนากลุ่ม 2 แบบ คือ 1) แบบฟอร์มการสนทนากลุ่ม สำหรับคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์และ 2) แบบฟอร์มการสนทนากลุ่มสำหรับอาจารย์และนายทหารปกครอง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ คณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์ จำนวน 33 นาย อาจารย์และนายทหารปกครอง จำนวน 10 นาย ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการวิธีพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ มีแนวทางการพัฒนา 3 ขั้นตอน คือ 1) ก่อนการไต่สวน (1) เมื่อนักเรียนนายร้อยพบเห็นนักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนระบบเกียรติศักดิ์ ให้แจ้งกับนักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครอง (2) นักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองจะพิจารณาว่าข้อเท็จจริงสอดคล้องกับการฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์หรือไม่ (3) หากเบื้องต้นปรากฏว่าฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์นักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครอง จะนำเรียนไปยังผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ เพื่อขออนุมัติเปิดศาลเกียรติศักดิ์ (4) ผู้ถูกกล่าวหาสามารถร้องคัดค้านคณะกรรมการศาลฯได้ หากเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนได้เสียหรือเคยมีเหตุบาดหมางกับตนเอง 2) ระหว่างการไต่สวน (1) การถามของผู้สืบสวน/สอบสวนทั้ง 2 นาย ควรแยกกัน คือ 1 นาย เมื่อถามนำให้ผู้สืบสวน/สอบสวนอีก 1 นาย ถามค้าน (2) ให้บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวตลอดการไต่สวน (3) ลูกขุนทั้ง 25 นาย เมื่อฟังพยานหลักฐานแล้วให้ตัดสินใจว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดจริงหรือไม่ 3) หลังการไต่สวน ผู้ถูกกล่าวหาสามารถอุทธรณ์ได้ ทั้งนี้ผลการพิจารณาความไม่ถือเป็นขั้นสุดท้ายในการลงโทษ เพราะอาจมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในการกระทำความผิดนั้นๆ ควบคู่ไปด้วยเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหา และเป็นข้อมูลที่รอบด้านเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาต่อไป

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา; โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า; วิธีพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์

Abstract

This research article aimed to study is a descriptive study. The objective was to investigate guidelines for developing the Honor Court Procedure for cadets of Chulachomklao Royal Military Academy. The key informants consisted of 33 members of the Honor Court Committee, along with 10 faculty members and commanding officers. Research instruments included two sets of focus group discussion forms: 1) for the Honor Court Committee and 2) for faculty members and commanding officers. The research results were found as follows; the guidelines for developing the Honor Court procedure consist of three distinct stages: 1. Pre-Inquiry Stage When a cadet witnesses a violation of the honor system, they must report the incident to a cadet leader or a commanding officer. Fact-Checking: The cadet leader or commanding officer evaluates whether the facts align with a violation of the honor code. Approval: If a preliminary violation is identified, the matter is presented to the Commandant of the Cadet Regiment, King's Guard, to request formal approval to convene the Honor Court. Right to Challenge: The accused may request to change committee members if there is a conflict of interest or a history of personal disputes. 2. Inquiry Stage The two investigators should maintain separate roles: while one conducts the direct examination, the other should conduct the cross-examination. Documentation: Both still photography and video recordings must be maintained throughout the entire inquiry process. Verdict: After hearing all evidence, the 25 jurors are responsible for determining whether the accused is guilty. 3. Post-Inquiry Stage The accused maintains the right to appeal the decision Finality and Fairness: The results of the Honor Court are not considered final for the purposes of punishment. A separate fact-finding committee may be appointed to investigate the actions simultaneously to ensure fairness to the accused and to provide comprehensive data for superiors to consider in their final judgment.

Keywords: Guidelines for Developing; Chulachomklao Royal Military Academy; Honor Court Procedure

บทนำ

วิธีพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ คือ กระบวนการตั้งแต่เมื่อพบเห็นนักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ไปจนถึงการลงมติตัดสินคดี ซึ่งมีความซับซ้อนและมีความสำคัญมาก เพราะส่งผลต่อการเรียนจบหรือไม่จบของนักเรียนนายร้อย และรวมถึงการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนนักเรียนด้วยกันเลยทำให้ต้องมีการพัฒนาเพื่อให้แน่ใจว่าวิธีการดำเนินงานถูกต้องที่สุด ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดตามระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พ.ศ. 2566 หมวด 5 ข้อ 17 ว่าด้วยระบบเกียรติศักดิ์ นักเรียนนายร้อยจะต้องดำรงไว้ซึ่งเกียรติของนักเรียนนายร้อย ในการไม่

กล่าวคำเท็จ ไม่ทุจริต ไม่ลักขโมย และไม่เพิกเฉยต่อการรายงาน ผู้กระทำผิดในเกียรติของนักเรียนนายร้อย อันเป็นพื้นฐานค่านิยมกองทัพบก หากปรากฏว่านักเรียนนายร้อยผู้ใดฝ่าฝืนระบบเกียรติศักดิ์ จะต้องได้รับการพิจารณาความผิดจากคณะกรรมการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่าด้วยกฎเกียรติศักดิ์ หรือให้ถอนทะเบียนออกจากความเป็นนักเรียนนายร้อยทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากำหนด และระเบียบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่าด้วยระบบเกียรติศักดิ์ พ.ศ. 2541 ข้อ 8 ให้แต่งตั้งคณะนักเรียนนายร้อยเป็นคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์ มีหน้าที่พิจารณาละเมิดกฎเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย ซึ่งได้อนุสนธิกับระเบียบกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ ว่าด้วยศาลเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2559 โดยเป็นที่สมควรปรับปรุงระเบียบกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ ว่าด้วยศาลเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2545 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและเป็นไป และข้อ 10 ให้กรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า กำหนดระเบียบปลีกย่อย ตามความเหมาะสมจึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้ (กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์, 2568)

จะเห็นได้ว่าระเบียบทั้ง 3 ระเบียบที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ยังมีข้อความภายในระเบียบที่ไม่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งขาดรายละเอียดของกระบวนการพิจารณา เมื่อนักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์แล้วนักเรียนนายร้อยที่พบเห็นจะต้องดำเนินการอย่างไร และถ้าตนเองไม่ดำเนินการอย่างไรโดยหนึ่งจะถือว่าตนเองผิดกฎเกียรติศักดิ์ด้วยหรือไม่ การสร้างแนวทางการพัฒนากระบวนการพิจารณาความศาลา จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ศาลเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย อยู่ในการกำกับดูแลของกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งมีหน้าที่ในการบังคับใช้ระเบียบต่างๆ (พันเอกนพโรจน์ ชัยอมราพัฒน์, 2568, 13 กันยายน)

กองจิตวิทยาและการนำทหาร ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีหน้าที่กำกับดูแลพฤติกรรมของนักเรียนนายร้อย ด้วยการสอน การให้คำปรึกษา และกำกับดูแลสุขภาพจิตของนักเรียนนายร้อยด้วย ในทุกปีการศึกษาที่ผ่านมาปรากฏว่ามีนักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์อยู่ทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นการเข้าใจทำนาย และควบคุมนักเรียนนายร้อย การกำหนดแนวทางการพัฒนาวิธีพิจารณาความศาลาเกียรติศักดิ์ ของนักเรียนนายร้อยให้เป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ยุติธรรม ปราศจากอคติ ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนากระบวนการพิจารณาความศาลาเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า”

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการพิจารณาความศาลาเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา พื้นที่การวิจัยคือ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยมีการแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาและสังเคราะห์เอกสาร แนวคิดและความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาความศาลาเกียรติศักดิ์ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ได้แก่ ตำรา หนังสือ เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น

- ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พ.ศ. 2564
- ระเบียบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่าด้วยระบบเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2541

- ระเบียบกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่าด้วย ศาลเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2559

- กระบวนวิธีพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ของโรงเรียนนายร้อยต่างประเทศ เป็นต้น

2. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ความถนัดในการฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ สภาพปัญหาของนักเรียนนายร้อย พฤติกรรมการกระทำความผิด ปัญหาระหว่างการกระทำผิดระเบียบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่าด้วยการตัดคะแนนความประพฤติและการการลงทัณฑ์ พ.ศ. 2552 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557 หรือการฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์

ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม นักเรียนนายร้อยที่เป็นคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์ จำนวน 33 นาย และการสนทนากลุ่ม อาจารย์และนายทหารปกครอง จำนวน 10 นาย เพื่อหาแนวทางการพัฒนากระบวนการพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. นำข้อมูลพื้นฐานมากำหนดเป็นกรอบคำถามแนวทางการพัฒนากระบวนการพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

2. ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่มโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้แก่

2.1 คณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์ประกอบด้วย

- ประธานศาลเกียรติศักดิ์ 1 นาย จัดจาก นนร.ชั้นปีที่ 5
- รองประธานศาลเกียรติศักดิ์ 1 นาย จัดจาก นนร.ชั้นปีที่ 5
- ลูกขุน 25 นาย จัดจาก นนร.ชั้นปีที่ 5
- ผู้สืบสวน/สอบสวน 2 นาย จัดจาก นนร.ชั้นปีที่ 5
- ผู้ช่วยผู้สืบสวน/สอบสวน 2 นาย จัดจาก นนร.ชั้นปีที่ 4
- เลขานุการ 1 นาย จัดจาก นนร.ชั้นปีที่ 5
- ผู้ช่วยเลขานุการ 1 นาย จัดจาก นนร.ชั้นปีที่ 5

2.2 อาจารย์และนายทหารปกครอง จำนวน 10 นาย

3. จัดบันทึกและทำการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ข้อมูล ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

4. นำข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้จากการสนทนากลุ่มไปหาแนวทางการพัฒนากระบวนการพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนากระบวนการวิธีพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” จากการสรุปผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิดและความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการวิธีพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ และผลการศึกษาจากการสนทนากลุ่ม นักเรียนนายร้อยที่เป็นคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์ อาจารย์และนายทหารปกครอง พบว่ามีแนวทางเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนการไต่สวน 1) เมื่อนักเรียนนายร้อยพบเห็นว่านักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ ให้แจ้งกับนักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองทันที โดยอยู่ในหลักของกฎเกียรติศักดิ์ที่ว่า “นักเรียนนายร้อยจะไม่กล่าวคำเท็จ ไม่ทุจริต ไม่ลักขโมย และจะไม่เพิกเฉยต่อการรายงานผู้กระทำความผิดในกฎเกียรติศักดิ์” กฎเกียรติศักดิ์ ดังกล่าวกำหนดไว้ทั้ง 4 ข้อมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ดังนั้นเมื่อนักเรียนนายร้อย พบเห็นนักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์แล้วไม่รายงาน ตนเองจะผิดกฎเกียรติศักดิ์ข้อสุดท้ายไปด้วย

หากนักเรียนนายร้อยผู้พบเห็นการกระทำฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย ในระหว่างฝึกภาคสนามหรือระหว่างฝึกศึกษานอกที่ตั้งปกติ ให้ผู้พบเห็นรายงานต่อนายทหารปกครอง พร้อมส่งมอบพยานหลักฐานต่างๆ (ถ้ามี) ให้นายทหารปกครองเก็บรักษาไว้ และเสนอเรื่องดังกล่าวไปยังผู้บังคับหน่วยฝึกหรือผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ ตามขั้นตอนการดำเนินการพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ต่อไป

2) เมื่อนักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองทราบเรื่องการฝ่าฝืนระบบเกียรติศักดิ์แล้ว จะต้องพิจารณาอีกชั้นหนึ่งว่าข้อเท็จจริงมีพยานหลักฐานหรือไม่ โดยการเชิญผู้ที่ถูกกล่าวหา มาสอบถามว่าข้อเท็จจริง และในบางสถานการณ์การกระทำอย่างนั้นอาจเป็นความผิด หมวด 3.3 ด้านการปฏิบัติตน ความผิดขั้นที่ 3 สถานเบา ตามระเบียบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่าด้วยการตักเตือนความประพฤติและการลงทัณฑ์ พ.ศ. 2552 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2557 ยกตัวอย่าง เช่น การโกหก กับการไม่ชี้แจงข้อเท็จจริง ไซ้เป็นการฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์หรือไม่ หรือการที่นักเรียนนายร้อยทำข้อสอบแล้วมองออกนอกโต๊ะของตัวเองเป็นการทุจริตการสอบหรือไม่ กรณีนักเรียนนายร้อยขอยืมเครื่องปรี้นเตอร์ของชมรมดนตรีไทยมาใช้ส่วนตัวเป็นการลักขโมยหรือไม่ การยกตัวอย่างเหตุการณ์ต่างๆ แบบนี้สอดคล้องกับการไต่สวนความจริง (Approach for clarification) จากผู้พบเห็นการกระทำฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย หรือเมื่อพบนักเรียนนายร้อยที่ถูกสงสัย ต้องให้โอกาสนักเรียนนายร้อยผู้นั้นได้อธิบายการกระทำของเขาโดยอาศัยหลักการพิจารณาอยู่ 2 ประการคือ 1) การละเมิดกฎเกียรติศักดิ์ต้องประกอบด้วย การกระทำ (act) ที่เป็นการละเมิดและเจตนา (intent) ที่จะกระทำการละเมิดนั้น เมื่อนักเรียนนายร้อยผู้พบเห็นการกระทำฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ของนักเรียนนายร้อย มีองค์ประกอบด้วยการกระทำและมีเจตนาแล้วสามารถนำเรียนนักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองทันที เพื่อให้นักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองต้องไต่ตรองอีกครั้งหนึ่งด้วย ว่าข้อเท็จจริง พยานหลักฐานเข้ากับการฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์หรือไม่

3) หากนักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองพิจารณาแล้วว่ามีพยานหลักฐานอันเชื่อได้ว่านักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์นักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองจะต้องทำเรื่องนำเรียนไปยังผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ เพื่อขออนุมัติเปิดศาลเกียรติศักดิ์

ผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ จะขออนุมัติผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเพื่อกรุณาพิจารณาด้วย แล้วจะนำคำร้องที่นักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองแจกจ่ายไปยังคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์เพื่อได้ทราบเรื่อง ทั้งนี้ผู้ที่ถูกกล่าวหาจะได้รับสำเนาการอนุมัติเปิดศาลเกียรติศักดิ์พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์

4) เมื่ออนุมัติเปิดศาลเกียรติศักดิ์และได้นัดหมายกำหนดวันแล้ว นักเรียนนายร้อยที่ถูกกล่าวหาสามารถร้องคัดค้านคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์ได้ภายในเวลา 3 วันทำการ ก่อนการเปิดศาลเกียรติศักดิ์ โดยนักเรียนนายร้อยที่ถูกกล่าวหาสามารถรับทราบข้อกล่าวหา รายชื่อคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์ และสามารถคัดค้านกรรมการฯ ได้โดยจะต้องแถลงเป็นหนังสือว่าคณะกรรมการที่ถูกคัดค้าน นั้น มีส่วนได้เสียอย่างไร หรือ เคยมีเหตุบาดหมางกับตนเอง มาก่อนหรือไม่ เมื่อนักเรียนนายร้อยที่ถูกกล่าวหายื่นเรื่องคัดค้านกรรมการแล้ว ก่อนการไต่สวนให้ประธานศาลเกียรติศักดิ์ สอบถามกรรมการที่ถูกคัดค้านให้แถลงตนเองว่า มีส่วนได้เสียหรือเคยมีเรื่องบาดหมางกับนักเรียนนายร้อยที่ถูกกล่าวหาจริงหรือไม่ และให้ที่ประชุมลงมติว่าจะให้ร่วมพิจารณาความในครั้งนี้ด้วยหรือไม่ ให้ถ้อยคำในที่ประชุมเป็นที่สุดและให้ลงบันทึกไว้ในรายงานด้วย

2. ระหว่างการไต่สวน 1) ระเบียบกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่าด้วยศาลเกียรติศักดิ์ ของนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2559 ได้กำหนดว่า ให้มีผู้สืบสวน/สอบสวน 2 นาย และผู้ช่วยผู้สืบสวน/สอบสวน 2 นาย ควรแยกผู้สืบสวน/สอบสวน ทำหน้าที่สืบสวน/สอบสวน ทั้ง 2 ฝ่าย คือ ให้ผู้สืบสวน/สอบสวน นายที่ 1 และผู้ช่วย ทำการถามนำเมื่อมีการไต่สวน และให้ให้ผู้สืบสวน/สอบสวน นายที่ 2 และผู้ช่วย ทำการถามค้าน ทั้งนี้การจัดให้แยกผู้สืบสวน/สอบสวน เป็น 2 ด้านแบบนี้เพื่อให้เกิดการเป็นธรรมแก่ผู้ที่ถูกกล่าวหา เนื่องด้วยโทษของการฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์นั้นรุนแรงมาก อาจจะถูกถอนทะเบียนออกจากโรงเรียนนายร้อย การไต่สวนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นไปตามสิทธิขั้นพื้นฐานของรัฐธรรมนูญและตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา รับรองสิทธิในการมีทนายความของผู้ต้องหาและจำเลย การที่ผู้สืบสวน/สอบสวนเป็นนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 ถือได้ว่าเป็นนักเรียนนายร้อยที่อาวุโสที่สุดในโรงเรียนนายร้อย ดังนั้นจึงมีวิจรรย์ญาณเปิดโอกาสให้นักเรียนนายร้อยที่ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อให้คณะลูกขุนได้ร่วมพิจารณาตัดสิน

2) ให้บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวตลอดการไต่สวนระหว่างการพิจารณาของศาลเกียรติศักดิ์ ทั้งนี้การไต่สวนโดยใช้ข้อเท็จจริงของลูกขุน มีต้นแบบมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาที่เป็น Common Law ตามที่โรงเรียนนายร้อย West Point (United States Military Academy) เป็นลักษณะคณะลูกขุนทำหน้าที่รับฟังพยานหลักฐาน พิจารณาข้อเท็จจริง และลงมติตัดสินคดี การบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวตลอดการไต่สวนจะเป็นหลักฐานในการกำหนดประเด็นข้อกล่าวหา การไต่สวนและการลงมติตัดสินคดี

3) ลูกขุนทั้ง 25 นาย เมื่อฟังพยานหลักฐานแล้วให้ตัดสินว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดจริงหรือไม่ ในการลงมตินักเรียนนายร้อยละเมิดกฎเกียรติศักดิ์นั้น ให้ถ้อยเสียงของลูกขุน 20 ใน 25 เสียง โดยประธานศาลเกียรติศักดิ์ รองประธานศาลเกียรติศักดิ์ ผู้สืบสวน/สอบสวน ผู้ช่วยสืบสวน/สอบสวน เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ไม่มีสิทธิในการออกเสียง แล้วรายงานผลการพิจารณาเสนอ

ผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อนำเรียนผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าต่อไป

3. **หลังการไต่สวน** ผู้ถูกกล่าวหาหากไม่พอใจในคำตัดสิน สามารถยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ภายใน 30 วัน

อภิปรายผลการวิจัย

ในส่วนของการอภิปรายผลนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายไว้เป็น 3 ระยะด้วยกัน คือ

1. ระยะที่ 1 ระยะก่อนการไต่สวน มีดังนี้

1) เมื่อนักเรียนนายร้อยพบเห็นนักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนกฎเกียรติกติ์ ให้แจ้งกับนักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองทันที ซึ่งตามข้อ 10.1.1 ของระเบียบกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าว่าด้วยศาลเกียรติกติ์ของนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2559 กำหนดไว้ว่าให้ผู้พบเห็นการกระทำละเมิดกฎเกียรติกติ์ของนักเรียนนายร้อย รายงานเหตุการณ์ดังกล่าวต่อกรรมการศาลเกียรติกติ์คนใดคนหนึ่งภายใน 7 วัน นับตั้งแต่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างจากกฎเกียรติกติ์โดยเฉพาะข้อสุดท้ายที่ว่า “นักเรียนนายร้อยจะไม่กล่าวคำเท็จ ไม่ทุจริต ไม่ลักขโมย และจะไม่เพิกเฉยต่อการรายงานผู้กระทำความผิดในกฎเกียรติกติ์” ทั้งนี้เพราะหากรายงานความผิดภายใน 7 วัน อาจจะนานเกินไป พยานหลักฐานอาจจะเสื่อมสลายไป ซึ่งจะถือว่าเป็นการเพิกเฉยต่อการรายงานผู้กระทำความผิดในกฎเกียรติกติ์

2) เมื่อนักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองทราบเรื่องการฝ่าฝืนระบบเกียรติกติ์แล้ว จะต้องพิจารณาอีกชั้นหนึ่งว่าข้อเท็จจริงสอดคล้องกับการฝ่าฝืนกฎเกียรติกติ์หรือไม่ การที่นักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองจะต้องพิจารณาก่อนนั้น ทั้งนี้เพราะเพื่อมิให้เกิดการกลั่นแกล้งหรือการฟ้องผิดคน สอดคล้องกับงานวิจัยของวริยาพัชร วรภัทร์สรกุล ได้นำเสนองานวิจัยเรื่องกระบวนการคิดแบบโยนิโสมนสิการกับการเสริมสร้างทักษะการจัดการองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษายุค BANI World พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะการคิดที่ถูกวิธี กล่าวคือ การกระทำในใจโดยแยบคาย มีความสามารถในการมองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณาสืบค้นถึงต้นเหตุจะต้องมีกระบวนการคิดเพื่อค้นหาเหตุผลจนตลอดสายแยกแยะออกพิเคราะห์ดูด้วยปัญญาที่คิดเป็นระเบียบและโดยอุบายวิธีที่ถูกต้อง ชัดเจน และตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย นักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองเป็นผู้บริหารระดับต้น ของกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์จะต้องพิจารณาอย่างแยบคายด้วย (วริยาพัชร วรภัทร์สรกุล, 2566)

3) หากนักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองพิจารณาแล้ว ว่ามีพยานหลักฐานอันเชื่อได้ว่านักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนกฎเกียรติกติ์นักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครอง จะต้องทำเรื่องนำเรียนไปยังผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ เพื่อขออนุมัติเปิดศาลเกียรติกติ์ ผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ จะขออนุมัติผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อกรุณาพิจารณาด้วย แล้วจะนำคำร้องที่นักเรียนบังคับบัญชาหรือนายทหารปกครองแจกจ่ายไปยังคณะกรรมการศาลเกียรติกติ์เพื่อได้ทราบเรื่อง ทั้งนี้เพราะผู้ที่ถูกกล่าวหาจะได้รับสำเนาการอนุมัติเปิดศาลเกียรติกติ์พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการศาลเกียรติกติ์ การปฏิบัติจะไปในแนวทางเดียวกันกับ การดำเนินคดีศาลปกครอง ที่จะต้องกระทำอย่างเปิดเผยให้คู่ความทั้ง 2 ได้รับ

ทราบคำฟ้อง และคำคัดค้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของซัชชัย ยุระพันธ์ ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐกับการเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดี พบว่า การฟ้องคดีโดยผู้เสียหายให้สอดคล้องกับหลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ ก็จะสามารถทำให้การดำเนินคดีอาญาซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นการดำเนินคดี ระหว่างรัฐกับจำเลยที่ค้นหาความจริงด้วยหลักตรวจสอบ ไม่ใช่ระหว่างผู้เสียหายกับจำเลยที่เป็นการค้นหาความจริงด้วยหลักต่อสู้ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดผลเสมือนว่าผู้เสียหายมีบทบาทเพียงการเริ่มต้นให้มีการดำเนินคดีอาญา และเริ่มต้นให้เกิดการตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐในกรณีที่มีการสั่งไม่ฟ้องคดีของพนักงานอัยการได้ เช่นเดียวกับกลุ่มประเทศที่มีการดำเนินคดีอาญาในระบบซีวิลลอว์ก่อนที่จะบทความจะเสนอแนะว่ากรณีที่ผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาควรมีการแจ้งต่อพนักงานอัยการทุกครั้ง เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวมตามเจตนารมณ์ของหลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ ดังนั้น การเปิดเผย ให้คู่ความทั้ง 2 ได้รับทราบคำฟ้อง จะเกิดความเป็นธรรมทั้ง 2 ฝ่าย (ซัชชัย ยุระพันธ์, 2565)

4) เมื่ออนุมัติเปิดศาลเกียรติศักดิ์นัดหมายกำหนดวันแล้ว นักเรียนนายร้อยที่ถูกกล่าวหาฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ สามารถร้องคัดค้านคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์ได้ภายในเวลา 3 วันทำการ ก่อนการเปิดศาลเกียรติศักดิ์ โดยนักเรียนนายร้อยที่ถูกกล่าวหาสามารถทราบรายชื่อคณะกรรมการศาลเกียรติศักดิ์ และสามารถขอคัดค้านกรรมการได้โดยจะต้องชี้แจงว่าในคณะกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียกับเหตุการณ์ฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ หรือกรรมการคนนั้น เคยมีเหตุบาดหมางกับตนเองมาก่อน ทั้งนี้ เพราะเมื่อนักเรียนนายร้อยที่ถูกกล่าวหาขึ้นเรื่องแล้วก่อนการไต่สวนให้ประธานศาลเกียรติศักดิ์สอบถามกรรมการที่ถูกคัดค้านให้ชี้แจงตนเองและให้ที่ประชุมลงมติว่าจะให้ร่วมพิจารณาความในครั้งนี้อย่างหรือไม่ ให้ถ้อยคำในที่ประชุมเป็นที่สุดและให้ลงบันทึกไว้ในรายงานด้วย เป็นกระบวนการที่เป็นสากล ตามหลักการพิจารณาดีปครอง ที่ประเทศไทยใช้อยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทัศนกุล ศิริจรรณวงศ์ศึกษาว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับการคัดค้านตุลาการในระบบศาลทางมหาชนไม่มีกฎหมายกำหนดเหตุในการคัดค้านตุลาการไว้เป็นการเฉพาะ มีเพียงสาธารณรัฐเยอรมนีที่แม้จะมีได้มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจนให้ตุลาการคัดค้านกันเองได้ แต่ก็มีกรนำหลักการทำให้ตนเองบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นหลักการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายระดับรัฐบัญญัติว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมาตรา 105 ให้ตุลาการสามารถเสนอปัญหาจากการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการหากพบว่าตุลาการปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสม ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง ศาลมีอำนาจยับยั้งเหตุดังกล่าวขึ้นชั้นพิจารณาได้เองโดยนำเสนอประธานาธิบดีเป็นผู้ถอดถอนตุลาการที่ละเลยไม่ใส่ใจหน้าที่ของตนนอกจากการทำหน้าที่ตุลาการได้ โดยประธานาธิบดีจะสั่งปลดหรือไล่ตุลาการผู้นั้นออกจากตำแหน่งเพื่อให้กระบวนการพิจารณาความเป็นไปตามหลักความเป็นธรรม ผู้ถูกกล่าวหาสามารถคัดค้านกรรมการได้ (ทัศนกุล ศิริจรรณวงศ์, 2565)

2. ระยะที่ 2 ในระหว่างการไต่สวน มีดังนี้

1) ระเบียบกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ว่าด้วยศาลเกียรติศักดิ์ ของนักเรียนนายร้อย พ.ศ. 2559 ได้กำหนดว่า ให้มี ผู้สืบสวน/สอบสวน 2 นาย และผู้ช่วยผู้สืบสวน/สอบสวน 2 นาย ควรแยกผู้สืบสวน/สอบสวน ทำหน้าที่สืบสวน/สอบสวน ทั้ง 2 ฝ่าย คือ ให้ผู้สืบสวน/สอบสวน นายที่ 1 และผู้ช่วย ทำหน้าที่ถามนำ และให้ผู้สืบสวน/สอบสวน นายที่

2 และผู้ช่วย ทำหน้าที่ถามคำถาม ทั้งนี้การจัดให้แยกผู้สืบสวน/สอบสวน เป็น 2 ด้าน แบบนี้ทั้งนี้เพราะ เพื่อให้เกิดการเป็นธรรมแก่ผู้ที่ถูกกล่าวหา เนื่องด้วยโทษของการฝ่าฝืนกฎเกียรติดังนั้นรุนแรงมาก สามารถถอนทะเบียนออกจากการเป็นนักเรียนนายร้อยได้ การไต่สวนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของกระบวนการพิจารณา ทั้งนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้มีผู้ที่รู้กฎหมายหรือผู้ให้คำปรึกษาที่ตนเองไว้วางใจได้ เป็นการสร้างให้ผู้ถูกกล่าวหาสามารถมีที่ปรึกษาได้ จะได้เกิดความเป็นธรรมทั้ง 2 ฝ่าย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบทพร เรื่องฤทธิ์ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องปัญหาการบันทึกถ้อยคำพยานของผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม พบว่ารูปแบบการบันทึกคำพยานด้วยวิธีการให้ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีฟังจับใจความคำเบิกความของพยานบุคคลที่ได้มาให้การต่อศาล จากนั้นเรียบเรียงถ้อยคำใหม่จัดลำดับเหตุการณ์ ตัดคำฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็นออกเพื่อให้เกิดความกระชับ แล้วบันทึกคำเบิกความพยานด้วยถ้อยคำสำนวนของผู้พิพากษาเอง หรือที่เรียกว่า “การอมความ” เนื่องจากเดิมศาลไทยมีแนวคิดว่า พยานบุคคลที่มาเบิกความต่อศาล อาจตอบคำถามของทนายความไม่ตรงประเด็น หากใช้วิธีการบันทึก คำพยานแบบทุกถ้อยคำ (Verbatim record) ตามที่พยานได้ให้การไว้แล้ว อาจทำให้ไม่ได้เนื้อความชัดเจนและการพิจารณาคดีเกิดความล่าช้า แต่การบันทึกคำพยานด้วยวิธีการอมความกลับเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินกระบวนการพิจารณาและไม่สอดคล้องกับหลักการพิจารณาคดีหลายประการ อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสนใจว่าการอมความ การให้การด้วยถ้อยคำเป็นขั้นตอนที่มาจาก การแยกผู้สืบสวน/สอบสวน ให้แก่คู่ความทั้ง 2 ฝ่าย ก่อให้เกิดกระบวนการไต่สวนที่เป็นธรรม (บทพร เรื่องฤทธิ์, 2564)

2) ให้บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวตลอดการไต่สวนกล่าวศาลเกียรติดังนี้ เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาความนั้น การบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวมีข้อดีคือบันทึกภาพและวิดิทัศน์ระหว่างการไต่สวน ทั้งนี้เพราะข้อมูลในการไต่สวนจะต้องเป็นชั้นความลับ เพราะอาจเป็นข้อมูลส่วนบุคคลสอดคล้องกับจริยศ อมาตยกุล ในงานวิจัยเรื่องบันทึกการสอบปากคำด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ พบว่าประเทศไทยได้มีการกำหนดให้บันทึกการสอบปากคำชั้นสอบสวนด้วยวิธีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอันปรากฏในรูปแบบสำนวนการสอบสวนเท่านั้น โดยการสอบปากคำด้วยวิธีบันทึกภาพและเสียงจะถูกบังคับใช้แต่เพียงการสอบสวนเด็กที่อายุไม่เกิน 18 ปี ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 133 ทวิ โดยมีได้นำมาใช้กับบุคคลทั่วไปแต่อย่างใด ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาการตรวจสอบกระบวนการสอบสวนบุคคลทั่วไปเนื่องจากการสอบปากคำนั้นจะสามารถตรวจสอบได้เพียงสำนวนการสอบสวนที่มีลักษณะเป็นการถามตอบเป็นลายลักษณ์อักษรและเจ้าหน้าที่รัฐเป็นผู้จัดพิมพ์เท่านั้น ถ้าฟังเพียงสำนวนการสอบสวนจึงไม่สามารถตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการใช้อำนาจรัฐได้ (จริยศ อมาตยกุล, 2566)

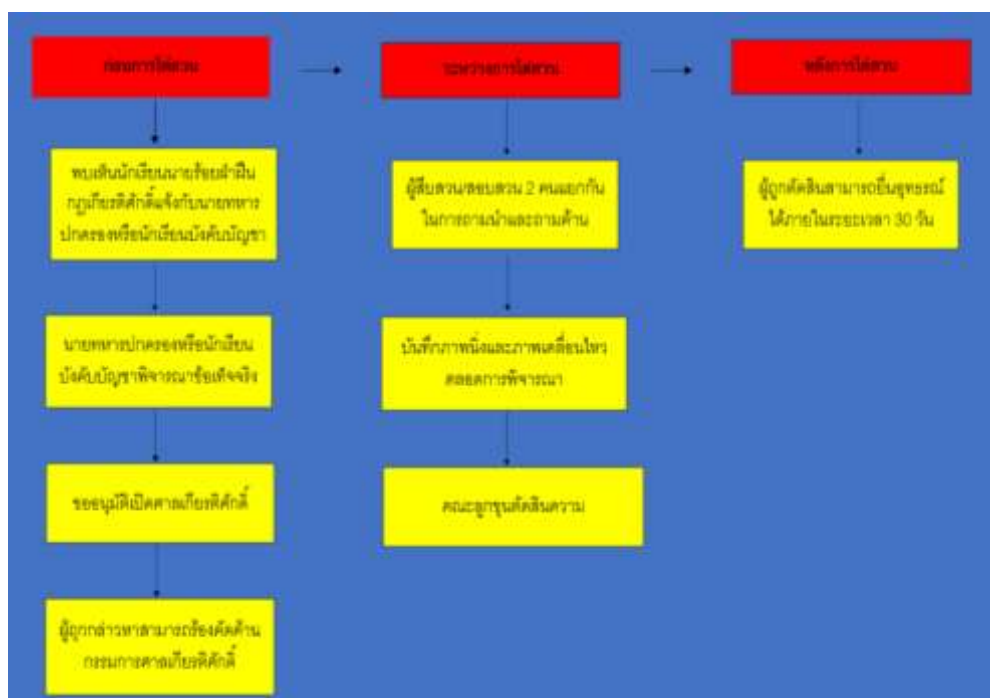
3) ลูกขุนทั้ง 25 นาย เมื่อฟังพยานหลักฐานแล้วให้ตัดสินใจว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดจริงหรือไม่ ในการลงมติว่านักเรียนนายร้อยละเมิดกฎเกียรติดังนั้น ให้ถือเสียงของลูกขุน 20 ใน 25 เสียง โดยประธานศาลเกียรติดังนี้ รองประธานศาลเกียรติดังนี้ ผู้สืบสวน/สอบสวน ผู้ช่วยสอบสวน/สอบสวน เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ไม่มีสิทธิในการออกเสียง แล้วรายงานผลการพิจารณาเสนอผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพื่อนำเรียนผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า การลงมติของลูกขุนนั้น ทั้งนี้เพราะองค์คณะลูกขุนถือเป็นผู้แทนของนักเรียนนายร้อยทุกชั้นปี การที่คณะลูกขุนลงมติว่าผิดกระทำผิดจริง จึงทำให้เชื่อได้ว่าผู้

กล่าวหาอาจจะอยู่ร่วมกันในกลุ่มของนักเรียนนายร้อยไม่ได้แล้ว และสอดคล้องกับงานวิจัยของมานพ ประवालลัญฉกร ในงานวิจัยเรื่องความเหมาะสมของการนำระบบคณะลูกขุนมาใช้กับระบบวิธีพิจารณาคriminal ไทย: กรณีศึกษาตำบลเมือง อำเภอมือง จังหวัดเลย พบว่า มีความเหมาะสมเป็นไปได้ที่จะนำเอาระบบลูกขุนมาใช้กับระบบวิธีพิจารณาคriminal ของไทย โดยเป็นระบบลูกขุนที่ลูกขุนที่เป็นประชาชนทั่วไปมีอำนาจเพียงผู้เดียวในการวินิจฉัยปัญหาข้อเท็จจริง ส่วนผู้พิพากษาอาชญากรรมที่วินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายและการปรับบทลงโทษดังเช่นระบบลูกขุนของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา การนำระบบลูกขุนมาใช้ในระบบเกียรติศักดิ์มาใช้ตัดสินจึงมีความเหมาะสม (มานพ ประवालลัญฉกร, 2563)

3. ระยะที่ 3 ระหว่างหลังการไต่สวน ผู้ถูกกล่าวหาหากไม่พอใจในคำตัดสิน สามารถยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย รักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ภายใน 30 วัน ทั้งนี้เพราะการอุทธรณ์ นั้นผู้ถูกกล่าวหาต้องมีข้อมูลใหม่ มาโต้แย้งในการเขียนอุทธรณ์ และต้องยื่นอุทธรณ์ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่รับทราบคำตัดสิน จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี ในงานวิจัยเรื่องการจัดสิทธิอุทธรณ์ในคดีอาญา: ศึกษากรณีการกำหนดให้จำเลยมาแสดงตนในขณะยื่นอุทธรณ์ พบว่า หลักเกณฑ์การอุทธรณ์ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติข้อ 14 (5) ของกติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) ที่กำหนดให้จำเลยมีสิทธิที่จะขอให้ทบทวนคำพิพากษาโดยศาลสูงอย่างน้อยหนึ่งชั้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมการให้ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วัน จึงเป็นกระบวนการพิจารณาที่เป็นสากล และเป็นธรรมแก่คู่ความ (เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี, 2560)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 1 กระบวนการวิธีพิจารณาคriminal ศาลเกียรติศักดิ์

จากภาพมีคำอธิบายว่า กระบวนการพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ มี 3 ขั้นตอน คือ ก่อนการไต่สวน ระหว่างการไต่สวน และหลังการไต่สวน ก่อนการไต่สวนจะเป็นกระบวนการพิจารณาโดยแยบคายและเปิดโอกาสให้ผู้ที่ถูกกล่าวหาสามารถร้องคัดค้านกรรมการไต่สวนระหว่างการไต่สวน ต้องแยกผู้สืบสวน/สอบสวน ออกจากกันให้ถามนำและถามค้าน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และสุดท้ายจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่ถูกตัดสินความ อุทธรณ์ได้

สรุป

แนวทางการพัฒนากระบวนการพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินกระบวนการของศาลเกียรติศักดิ์ ซึ่งเป็นการลงรายละเอียดของขั้นตอนสำคัญ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง การลงมติตัดสินคดีของคณะลูกขุนกระบวนการวิจัยนี้ สร้างองค์ความรู้ใหม่ตั้งแต่การพบนักเรียนนายร้อยฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ การคัดค้านกรรมการ การไต่สวนที่มีผู้สืบสวน/สอบสวน ถามนำและถามค้าน การบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว การลงมติตัดสิน และสุดท้ายให้ผู้ที่ถูกกล่าวหาสามารถอุทธรณ์ได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรศึกษาการจำแนกลักษณะการกระทำความผิดทางวินัยและการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์

1.2 ศึกษาแรงจูงใจในการฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์

1.3 ควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนายร้อยด้านความซื่อสัตย์ สุจริต

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาความศาลเกียรติศักดิ์ คือ กระบวนการตั้งแต่การเริ่มต้นพบเห็นการฝ่าฝืนกฎเกียรติศักดิ์ ไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการตัดสินความ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับระเบียบกองทัพกว่าด้วยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และ ระเบียบกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ ว่าด้วยศาลเกียรติศักดิ์ได้ โดยควรให้ความสำคัญกับ การสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ที่ถูกกล่าวหา สำหรับประเด็นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับ การลงทัณฑ์และการตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียนนายร้อย

เอกสารอ้างอิง

กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์. (2568). *คู่มือนักเรียนนายร้อย*. กรุงเทพฯ: กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์.

จิรณิศ อมาตยกุล. (2566). *บันทึกการสอบปากคำด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2560). การจำกัดสิทธิอุทธรณ์ในคดีอาญา: ศึกษากรณีการกำหนดให้จำเลยมาแสดงตนในขณะยื่นอุทธรณ์. *รายงานวิจัย*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: กรุงเทพฯ.

- ซัชชัย ยุระพันธุ์. (2565). หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐกับการเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องคดี. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 10(12), 90-109.
- ทัศนกุล ศิริจรูญวงศ์. (2565). การคัดค้านตุลาการและการห้ามตุลาการมิให้เข้ามาเป็นองค์คณะ : ศึกษากรณีศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พันเอกนพโรจน์ ชัยอมราพัฒน์. (2568, 13 กันยายน). ปัญหาการฝ่าฝืนกฎเกียรติดีๆของนักเรียนนายร้อย (พันโทเทพฤทธิ์ วงศ์ภูมิ, ผู้สัมภาษณ์).
- ภัทรพร เรืองฤทธิ์. (2564). ปัญหาการบันทึกถ้อยคำพยานของผู้พิพากษาในศาลยุติธรรม. *วารสารบัณฑิตศึกษานิติศาสตร์*, 14(3), 478-501.
- มานพ ประवालัญญกร.(2563). ความเหมาะสมของการนำระบบคณะลูกขุนมาใช้กับระบบวิธีพิจารณาความอาญาไทย: กรณีศึกษาตำบลเมือง อำเภอมะนัง จังหวัดเลย. (*วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*). คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- วริยาพัชร วรภัทร์สรกุล. (2566). กระบวนการคิดแบบโยนิโสมนสิการกับการเสริมสร้างทักษะการจัดการองค์การของผู้บริหารสถานศึกษายุค BANI World. *วารสารปราชญ์ประชาคม*, 1(5), 42-56.

